

Warszawa, 12 maja 2020r.

KOMENTARZ DO DYSKUSJI NAD OCENĄ WPŁYWU WYBRANEGO POJEDNYCZEGO CZYNNIKA NA ZAPADALNOŚĆ NA COVID-19

PRAWIDŁOWA ANALIZA EPIDEMIOLOGICZNA KLUCZEM DO WNIOSKOWANIA PRZYCZYNOWEGO

Prawidłowo zaprojektowane i wykonane badanie epidemiologiczne jest warunkiem koniecznym, ale niewystarczającym do oceny zależności pomiędzy przyczyną wystąpienia zdarzenia/zjawiska, a określonym skutkiem. Etapem bardzo ważnym w tym procesie jest przeprowadzenie analizy i wnioskowania statystycznego, a następnie interpretacji wyników w kategoriach oceny przyczynowo-skutkowej. Wymienione elementy stanowią główne etapy wnioskowania przyczynowego.

Poszukiwanie zależności przyczynowo - skutkowych jest niezwykle złożonym procesem na który składa się m.in. analiza wielu zmiennych. W odniesieniu do pojawiających się publikacji dotyczących dyskusyjnej interpretacji wpływu wyborów na zwiększenie dynamiki epidemii w niektórych landach Niemiec, ze szczególnym zwróceniem uwagi na największy i najliczniej zamieszkały land – Bawarię, zwraca uwagę fakt, że wnioskowanie o przyczynie zmian w poziomie zachorowań zostało przeprowadzone na podstawie tylko jednej zmiennej jaką były wybory. Jest to niewystarczające, ponieważ na przebieg epidemii ma wpływ wiele czynników i na obecnym etapie poszukiwanie jednego odpowiedzialnego za zmiany trendu jest obarczone poważnym błędem. Jedynie pogłębiona analiza wieloczynnikowa oraz analiza ilościowa m.in. wskazująca na liczbową weryfikowalną miarę wzrostu liczby zachorowań, pozwoliłaby na prawidłową ocenę tej zależności.

Ponadto zwraca uwagę fakt, że wzrost zachorowań w innych dwóch landach Niemiec takich jak: Badenia – Wirtembergia oraz Nadrenia Północna Westfalia, był porównywalny do odnotowanego w Bawarii. Jednocześnie dynamika epidemii w Nadrenii i Bawarii była zwiększona w stosunku do innych landów.

Najlepszym źródłem danych o przebiegu epidemii są opracowania publikowane przez epidemiologów dysponujących pełnym dostępem do danych gromadzonych w ramach krajowego systemu nadzoru sanitarno-epidemiologicznego. Do danych tych należą wywiady epidemiologiczne, informacje o ogniskach i źródłach zakażeń. Z informacji przekazanych przez naukowców z Instytutu Roberta Kocha w Berlinie wynika, że takie badania w odniesieniu do potencjalnego wpływu wyborów korespondencyjnych nie były przeprowadzane z uwagi na szereg innych czynników warunkujących liczbę zachorowań w krajach związkowych.

Dr hab. Iwona Paradowska-Stankiewicz, prof. NIZP-PZH
Konsultant Krajowy w dziedzinie Epidemiologii